

Naturreservatet Hjoåns dalgång i Hjo kommun

Förslag till beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut	2
Grund för beslutet	2
Syfte	3
Föreskrifter	4
Administrativa data	6
Allmän beskrivning	6
Planeringsbakgrund	10
Behov och motiv för skydd	10
Ärendets handläggning	10
Upplysningar	11

Bilagor

Bilaga 1: Beslutskarta

Bilaga 2: Skötselplan

Bilaga 3: Sakägarförteckning

Bilaga 4: Inkomna yttranden med kommentarer

Bilaga 5: Sändlista

Bilaga 6: Hur man överklagar

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar kommunfullmäktige i Hjo kommun Hjoåns dalgång som naturreservat. Området avgränsas av innerkanten på den punktstreckade linjen på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Hjoåns dalgång.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer kommunfullmäktige i Hjo bifogad skötselplan, bilaga 2. Skötselplanens övergripande målsättning och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Grund för beslutet

Naturvärden

Områdets främsta naturvärden utgörs idag av riksintressanta arter och stammar av öring och harr som reproducerar sig i ån. Ur naturvårdssynvinkel bedöms harren vara mest bevarandevärd, eftersom öring förekommer betydligt mer spritt i södra Sverige.

Öring och harr är av stor betydelse för både sport- och fritidsfisket i Vättern. Öringen är dessutom en viktig resurs för yrkesfisket i sjön.

Hjoåns dalgång utmärker sig som ett långsträckt grönstråk mitt inne i Hjo stad. Skogen utmed ån är relativt ung och har tidigare varit slåtter- och betesmarker. Vanligaste vegetationstyper är klibbalskogar i dalbotten och igenväxta hagmarker på sluttningar och platåer. Båda vegetationstyperna är bevarandevärda, även om det idag inte finns några kända förekomster av rödlistade växtarter. I de igenväxta hagmarkerna finns en del grova ekar som klassas som jätteträd. Dessa är viktiga substrat (underlag) för sällsynta och rödlistade arter.

I dalgången häckar många fågelarter, däribland den rödlistade arten mindre hackspett. Ovanliga arter som kattuggla och stjärtmes förekommer också som häckfåglar. Vintertid rastar strömstare i ån.

Kulturvärden

Hjoån har haft stor betydelse för staden Hjo och bygdens utveckling på många sätt. Kanske är ån orsak till att staden ligger där den ligger. Vi vet att fallen och forsarna i Hjoån sedan medeltiden har utnyttjats till att driva kvarnar och andra verk. Det var här utmed ån som de första industrierna på orten grundades.

Resterna efter olika tiders verksamheter i Hjoån finner vi uppströms Hammarns gård där nivåskillnaderna börjar märkas, vattnet är strömmande eller bitvis forsande. Anläggningarnas typ, läge och storlek har dock förändrats under tidernas gång. Fram till sekelskiftet låg små verksamheter tätt utmed den strida "Hjoströmmen". Efter sekelskiftet reducerades antalet verksamheter och större dammanläggningar anlades.

Den tidigare markanvändningen, så som det framgår av kartor upprättade vid laga skiften ("Hjo stads ägor 1845-47" respektive "ägorna till 3/8 mantal Gräbbegården 1884"), förmedlar bilden av en dalgång med helt annan karaktär än

den vi ser idag. Dalgången var öppen och ingick som en del i det småskaliga jordbrukslandskap som ån flöt igenom. De lugnflytande partierna mellan "Ånabacken" och Hammarns hage hade ett meandrande lopp, med mader översilade av vatten. Genom omfattande utfyllnader och rätningar av ån har dessa marker nästan helt försvunnit.

Sociala värden

Hjoåns dalgång är ett viktigt närrekreationsområde för hjoborna. Flitigt frekventerade gång- och cykelstigar förekommer i hela området. Dalgången används även av skolor som studieobjekt. Sportfiske är tillåtet på nedre delen av åsträckan. För att öka intresset och kunskapen om de ovanliga fiskarnas lek sker guidningar på s.k. öringsafaris.

Syfte

Syftet med reservatet är att

- utöka och skydda öringens och harrens reproduktionsmöjligheter i Hjoån,
- bevara och utveckla populationer av rödlistade och sällsynta arter,
- bevara och utveckla ett rikt växt, djur- och fågelliv inom varierande typer av skogar, ängar och betesmarker,
- bevara kulturspår och industriminnen och hålla dessa tillgängliga,
- reglera och anpassa områdets värde som rekreations- och strövområde till skyddet av fisken, natur- och kulturmiljön,
- följa upp åtaganden som följer av medlemskapet i den europeiska unionen. Naturreservatet har godkänts av regeringen att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap 5 – 6 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 2.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå ändamålet med reservatet

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- avverka, gallra, röja, hugga ved eller utföra annan skoglig åtgärd,
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
- borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
- anordna upplag,
- utföra vattenföretag enligt 11 kap 2 § miljöbalken, vilket innebär förbud bland annat mot att avleda vatten från ån eller andra källor, dika eller utföra annan åtgärd som påverkar hydrologin i området,
- bedriva täkt av något slag,
- anlägga eller förändra väg, stig, parkeringsplats, bro eller spång,
- anlägga mark- eller luftledning,
- uppföra byggnad eller anläggning,
- sätta upp skylt, tavla, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
- använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
- tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
- plantera in för området främmande djur- eller växtarter,
- skada eller förändra kulturspår och industriminnen,

Reparation och underhåll av befintliga ledningar får dock utföras. Markskador ska så långt det är möjligt undvikas. Samråd skall om möjligt ske med Hjo kommun innan arbetet påbörjas. I annat fall skall samråd ske i efterhand.

Meddelade föreskrifter utgör inte hinder för att, naturvårdsförvaltaren eller den som naturvårdsförvaltaren utser, får utföra de åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vård och förvaltning

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att de anordningar utförs och åtgärder vidtas som framgår av den till detta beslut hörande skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar är det förbjudet att

- göra upp eld,
- framföra motordrivet fordon annat än på vägar och parkeringsplatser angivna i skötselplanen,
- cykla annat än på vägar, stigar och parkeringsplatser angivna i skötselplanen,
- rida annat än på stigar och vägar angivna i skötselplanen,
- ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn,
- fälla träd och buskar eller på annat sätt skada vegetationen,
- skada eller ta bort döda träd och vindfällan,
- skada eller förändra kulturspår och industriminnen,
- fiska utan tillstånd. Fiske utan tillstånd får ske från åmynningen till broarna i Ånabacken. Fångad harr och öring skall återutsättas,
- medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
- paddla kanot eller färdas med annan farkost i ån,
- vada i ån,
- belysa lekfisk, klättra i boträd eller på annat sätt störa djurlivet.
- sätta upp skylt, tavla, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning.

D. Bestämmelser angående vård och förvaltning enligt 3 § förordningen om (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m

Naturvårdsförvaltare är kommunstyrelsen i Hjo kommun. Förvaltningen skall ske i samverkan med andra berörda kommunala förvaltningar, markägare och föreningar med särskilda intressen för området.

Naturreseptatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar utfärdade av naturvårdsverket.

Skötselplanen (bilaga 2) skall ligga till grund för skötseln av naturreseptatet. Planen skall vid behov revideras.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan miljö- och byggnadsnämnden i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Administrativa data

Namn:	Hjoåns dalgång
Kommun:	Hjo
Fastigheter:	Se sakägarförteckning, bilaga 3
Socken:	Hjo
Läge:	Inne i Hjo stad, från mynningen i Vättern till Herrekvarn vid riksväg 195.
Gränser:	Gränsen utgörs av innerkanten av den punkstreckade linjen på bifogad karta, bilaga 1.
Kartor:	Topografisk karta Hjo 8E SV Ekonomisk karta Hjo 8E:20
Areal:	20,9 ha
Förvaltare:	Kommunstyrelsen i Hjo kommun.
Markägare:	Se sakägarförteckning, bilaga 3

Allmän beskrivning av naturreservatet

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen, bilaga 2.

Läge och geologi

Hjoåns dalgång utgör ett grönt stråk som delar Hjo stad i en nordlig och en sydlig del. Naturreservatets längd är c:a 2,5 km. Bredden varierar mellan c:a 10 meter till 180 meter.

Mullsjön är Hjoåns viktigaste källflöde. Sjön ligger i en markant svacka som bryter genom Hökensås och förbinder Vätterbygden med slättlandskapet i väster. Landskapets topografi jämnas här ut av överlagrande sandsten, som blir allt mäktigare ju längre ut mot Vättern man kommer. Sandstenen är överallt täckt av lösa jordlager som består av omväxlande sand och kalkhaltiga, leriga moräner.

Även om man vid Vätterstranden på några platser kan hitta storblockig morän, så är de stora åkermarkerna väster om sjön fattiga på sten och block. Provtagningar som utförts nära åmynningen har visat att översta ytlagret består av mylla/fyllning – mulljord. Nedanför ytlagret förekommer brun/siltig sand. Tre till fyra meter ned förekommer brungrå siltig lera.

Hydrologi

Hjoåns dalgång är den del av Hjoåns avrinningsområde som ligger närmast Vättern. Hjoån är den vattenrikaste och största av Vätterbäckarna i Hjo kommun. Fallhöjden från Mullsjön är 45 meter, vilket i historisk tid utnyttjats av kvarnar, stampar och sågar på flera platser utmed ån.

Vattnet i Hjoån är, som på andra platser i södra Sverige, påverkat av mänsklig aktivitet. Detta avspeglas bl.a. i förhöjda halter av näringsämnen som kväve och

fosfor. Sandstenen, som underlagrar de lösa jordlagren, bidrager till att vattnet inte är försurat. pH-värdet ligger på c:a 7,0.

Dammar

I Hjoån har det under flera hundra år funnits flera dammanläggningar, vilka har hindrat fiskens vandring från Vättern och upp till dess naturliga lek- och uppväxtmiljöer. Hammarnsdammen har i sen tid helt rivits ut. Vid Strömholmsdammen har det anlagts enkla trösklar av natursten, vilket medfört att öringen kan passera utan att ingrepp i själva dammkonstruktionen har behövt göras. Harren tar sig normalt ej förbi Hammarnsdammen, då den har sämre förmåga att passera högre fall och trösklar än öringen.

Vid Grebbans Kvarn finns en kulturhistoriskt intressant kvarnmiljö, där dammanläggningen utgör ett definitivt vandringshinder för fisk.

Miljöpåverkan

Inne i Hjo påverkas åns vatten av dagvatten från Hjo stad. Vid sällsynta tillfällen förekommer även bräddning av avloppsvatten. Biltvätt förekommer också i åns närhet.

Fisk och fiskevård

Vattenmiljön för fisken förändras längs med ett vattendrag beroende på lutning (fallhöjd), jordarter och berggrund, omgivande vegetation samt beskuggning. Olika fiskarter har olika preferens för sin miljö, något som också kan variera under fiskens olika livsstadier.

Både öring och harr leker i Hjoån, fast vid olika tider på året – öring under hösten (oktober-november), harr under våren (april-maj). Bägge arterna är beroende av ett grusigt - stenigt material med lite inslag av finare material som silt och sand för sin lek. Andelen tillgängligt lekmaterial kan vara en begränsande faktor för populationsstorleken för öring och harr. Harren vandrar redan första sommaren ut i Vättern och är inte lika beroende av ån för sin uppväxt som öringen.

Under senare år (1990-talet) har leköring nedströms Grebbans Kvarn fångats och lyfts upp förbi fallet. Området uppströms Grebbans Kvarn till Herrekvarn utgör ca 25% av åns lek- och uppväxtområde som kan betecknas ”bra” till ”mycket bra”.

Harren kan idag vandra upp till fallet vid Hammarnsdammen, en sträcka på 1 500 m från mynningen. De första lekplatserna finns 260 m från mynningen. Därefter leker harren på lämpliga grusiga bottnar på sträckan upp till Hammarnsdammen.

Andelen lämplig biotop för örings lek och uppväxt är förhållandevis hög i Hjoån. Den utgör mer än 60% av åns sträckning från dess utlopp i Vättern och upp till Herrekvarn. De bästa områdena finns från Hammarnsdammen och uppströms. För större stationär öring är andelen block, djuphålor och död ved av stor betydelse, något som finns relativt gott om i åns övre delar.

I Hjoån har det under 1980- och 1990-talet framgångsrikt arbetats med åns fiskevård. På vissa sträckor av ån har strömkoncentratorer byggts med syfte att gynna öringen. Vidare har det lagts ut lekgrus på ett flertal platser och vandringshinder har delvis rivits ut (se ovan).

Vid elfiske har det erhållits höga tätheter av en- och två-somriga öringungar, upp till mer än 1 öring per m². Övriga arter som registrerats vid elfiskena är abborre, gädda, elritsa, nejlonöga och signalkräfta.

Bottenfauna

Som ett led i arbetet med säkerställandet av värdefulla reproduktionsområden för öring och harr har undersökningar av bottenfaunan utförts under våren 1999. Bottenfaunan utgör den viktigaste födoresursen för uppväxande fisk i rinnande vatten. Antalet arter (taxa) i Hjoån bedöms som måttligt höga och individtätheten som måttligt hög.

Avsaknaden av rödlistade eller sällsynta arter och ett måttligt artantal gör att Hjoåns bottenfauna bedöms ha "naturvärden i övrigt" och vara "skyddsvärd i övrigt".

Vegetation

Vegetationen i Hjoåns dalgång kan sägas utgöras av fyra olika delar. Den första är åfåran som har sin speciella vegetation av kryptogamer på stenar nära vattenlinjen. Nästa del ligger i anslutning till ån och utgörs av blöta till fuktiga delar såsom strandområden och låglänta plåtåer. Här är marken kraftigt påverkad av rörligt grundvatten eller av översvämningar när åns vattenföring är maximal. Fuktområdena övergår sedan i ganska tydliga slänter eller branter med omväxlande vegetation. Sluttningarna övergår i sin tur i flacka, ofta bebyggda plåtåer.

På de fuktiga och tidvis vattenrika markerna utmed ån är vegetationen frodig och högvuxen.

Trädskiktet utgörs huvudsakligen av klibbal med inslag av björk, säl, knäckepil, samt lite lind, alm, ask och lönn. Lönn är ett karaktärsträd som reproducerar sig överallt i området.

Buskskiktet är ofta rikt, inte minst beroende på ett kraftigt uppslag av sly.

Fältskiktet är i dalbotten mycket frodigt. Högörtvegetation dominerar stort i dessa fuktiga delar av området. Bland typiska arter utmed Hjoån bör framhållas fackelblomster, tomtskräppa, svärdsilja, videört, grenrör, skogssäv, snårvinda, kirskaal, lundelm, läkevänderot, jättebalsamin, vildbalsamin, blekbalsamin, pestskräp, flädervänderot, nordlundarv, strandklo, bäckveronika, majbräken och strutbräken.

Bottenskiktet är oftast dåligt utvecklat i mörka sluttande lövskogar. Det är fattigt på block och lågor, men här finns ändå några karakteristiska inslag som vågig praktmossa (*Plagiomnium undulatum*), skogspraktmossa, (*Plagiominium affine*), lundsprötmossa (*Eurynchium hians*), hasselsprötmossa (*Eurynchium angustirete*), vågig sågmossa (*Atrichum undulatum*), cypressfläta (*Hypnum cupressiforme*), sidenmossor (*Plagiothecium ssp.*) och liten bräkenmossa (*Plagiochila porelloides*). På basen av klibbal förekommer skuggstjärnmossa (*Mnium hornum*).

I sluttningar och på torrare plåtåer ökar inslaget av ek, asp och rönn. Fältskiktet ändrar karaktär och där hittas även skogsfräken, harsyra, nejlikrot, skogsbräken och grönvit nattviol.

Vegetationen är ibland av utpräglad lågörttyp med arter som blåbär, kruståtel, harsyra, ängskovall, hultbräken, styvfibbla, skogsstjärna, ekorrbar, vitsippa, gökärt, vårbrodd, smultron, smörblomma, bergdunört och skogsnarv. I ljusöppen miljö, på plåtåter och sandigare mark, tillkommer bl.a. rödven, örnbräken, åkervädd, buskviol, liljekonvalj och käringtand.

Inslaget av trädgårdsrymlingar är mycket påtaglig, inte minst i de nedre delarna av området. Några exempel på odlade växter som nu växer fritt är en mycket fin förekomst av sibirisk nunneört, kungsängslilja, vitfryle, akleja, parkslide, snödroppe och krollilja.

Däggdjur och fåglar

Däggdjursfaunan är inte undersökt, men givetvis förekommer en rad arter i dalgången. Man kan anta att mink och iller besöker ån med jämna mellanrum. Tillfälliga besökare kan även vara fälthare, skogshare, rådjur, småvessla, igelkott, ekorre, räv och grävling. Kattugglan som häckar i dalgången visar också att gnagare, främst möss och sorkar, finns i området. Fladdermöss är vanligt förekommande i dalgången.

Fågelfaunan i Hjoåns dalgång är förhållandevis väl känd beroende på dalens tätortsnära läge. Fåglar tillhörande lövskogsekosystemet dominerar, men i utkanterna och på privata tomter, förekommer en del arter som hör till kulturlandskapet. Ån hyser inga häckande arter av naturvårdsintresse, även om strömstare och kungsfiskare är observerade emellanåt. De enda andfåglar som häckar är knipa och gräsand, två arter som har lite speciella vanor under häckningstiden.

Av vadare häckar drillsnäppa vid dammen ovan Grebbans Kvarn. Den ovanliga och rödlistade mindre hackspetten har setts under bästa häckningstid utmed ån, vilket tyder på att den häckar i området. Staren, som blir allt mer sällsynt, häckar både i holk och i träd nära Hammarns gård.

Utöver ovan nämnda arter är det framför allt tättingarna som finns i dalgången. Karaktärsarter i den djupa grönskan är svarthätta, härmsångare, rödhake, gärdsmyg, trädgårdssångare, lövsångare och grönsångare. Här förekommer också koltrast, och björktrast samt en del stjärtmes, svartvit flugsnappare, trädkrypare, nötväcka, blåmes och talgoxe. I anslutning till tomter och andra ljusöppna miljöer finns ärtsångare, törnsångare och grönfink.

Blötdjur

Blötdjursfaunan är mycket dåligt känd. Bottenfaunaundersökningarna visar dock att musslan *Sphaerium corneum* och ärtmusslan *Pisidium ssp* finns i ån. Landmollusker finns det inga uppgifter om, men trädgårdssnäckorna är allmänt förekommande i området. Dalgångens fuktiga och kalkrika miljöer utgör dock goda förutsättningar för att en god stam av flera arter ska finnas i området. Områdets markanvändningshistoria som betes- och slåttermark innebär dock att det knappast förekommer sällsynta och rödlistade arter med höga krav på kontinuitet i skogsbestånden.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Hjoån ingår i riksintresseområde för naturvård (NR 51 Vättern). Dalgången från mynningen till Hammarsvägen ligger inom riksintresse för kulturmiljövård (KR 2-32 Hjo).

Enligt miljöbalken skall områden av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- och kulturmiljön.

Kommunal översiktsplan

I Hjo kommuns översiktsplan betecknas Hjoåns dalgång som *”övrigt område av intresse för naturvården”* och som *”övrigt område av intresse för kulturmiljövården”*. Dalgången beskrivs ha stora värden som rekreationsområde, från natursynpunkt och som reproduktionsområde för öring och harr. Området redovisas också vara av stort kulturhistoriskt intresse med flera minnesmärken över Hjoåns och Hjo stads tidigare historia. Hjoån ingår bland de Vätterbäckar som i översiktsplanen anges vara av stort intresse från allmän fiskerisynpunkt.

I översiktsplanen står också att kommunen avser att utarbeta ett slutligt program för området och att området bör säkerställas.

Reservatet är förenligt med kommunens översiktsplan.

Internationell betydelse

Regeringen har redovisat reservatsområdet till EG-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43 EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda växter, Natura 2000 (regeringsbeslut 2000).

Behov och motiv för skydd

De höga naturvärdena i form av reproducerande arter och stammar av fisk gör att ett långsiktigt skydd av området är angeläget. Med hänsyn till reservatets syfte och värden, förordas ett reservatsförordnande.

Kommunen anser att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och inskränkningar för allmänheten och den enskilde.

Beslutet är förenligt med bestämmelserna i miljöbalkens 3 och 4 kapitel.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa negativ påverkan på vatten, mark och fiskfauna samt växt- och djurliv knutet till vatten och lövskog.

Ärendets handläggning

Ett ökat skydd av dalgången som natur- och rekreationsområde har under lång tid diskuterats i olika sammanhang. Områdets naturvärden har dokumenterats i länsstyrelsens naturvårdsprogram redan på 1980-talet. 1987 presenterades en

rapport – ”Hjoåns dalgång - en sammanställning av tillgängligt underlagsmaterial” som beskriver dalgångens värden från olika synpunkter.

Hösten 1997 lämnade Hjo kommun in en ansökan om medel från de särskilda ”miljöpengar” (5,4 miljarder) som riksdagen avsatt till lokala investeringsprogram för ekologisk omställning till ett långsiktigt hållbart samhälle. Ansökan avsåg insatser inom flera viktiga områden, bl.a. dagvattenhantering och reservatsbildning inom Hjoåns dalgång. I början av 1998 fick Hjo kommun, som en av de första kommunerna i landet, besked om att ansökan beviljats.

Inför arbetet med naturreservatet initierades ett flertal kompletterande inventeringar och utredningar. Till vissa av dessa har konsultföretag anlåtts. En stor del av det övriga arbetet har på ideell basis utförts av engagerade och intresserade medlemmar i de deltagande föreningarna.

Sundh Miljö, genom Lennart Sundh, har under 1999/2000 upprättat förslag till skötselplan och föreskrifter för det blivande naturreservatet.

I enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2001-05-08 § 102 har förslaget till reservat varit utsänt för samråd under tiden 2001-05-16 – 2001-06-30.

Kungörelse har varit införda i Hjo Tidning och Skaraborgs Läns Allehanda 2001-05-15.

Arbetsgruppen för Hjoåns dalgång har arbetat med reservatsbildningen. Deltagare under 1998 –2001 har varit

Hjo kommun

- Marie Bengtsson, miljöinformatör/stadsbyggnad & miljö (t.o.m. 2000-02-29)
- Stig Carlsson, fritidsintendent/BUN fritid
- Claes Chöler, bibliotekarie/BUN kultur
- Per-Åke Johansson, miljötekniker/stadsbyggnad & miljö
- Stig Klang, teknisk chef/tekniska kontoret
- Per Thornblad, trädgårdstekniker/tekniska kontoret
- Per-Göran Ylander, stadsarkitekt/projektansvarig/stadsbyggnad & miljö

Föreningar

- Birgitta Birgerson, Hjo Hembygdsförening
- Hans-Göran Hansson, Hjo Sportfiskeklubb
- Ulla Kjellander, Hjobygdens Naturskyddsförening

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får miljö- och byggnadsnämnden med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får kommunfullmäktige helt eller delvis upphäva detta beslut.

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara kommunens ansvar.

Beslutet om bildande av naturreservat och fastställelse av skötselplan kan överklagas hos länsstyrelsen, se bilaga 6.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige i Hjo 2001-09-27, § 70.

Tomas Uvesten

Kommunfullmäktiges ordförande